

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Finlands Hembygdsförbund

150000

”Kotiseutu on maisemien ja
muistojen yhdistelmänä
muodostuva henkilökohtainen
kokemustila, joka herättää
tuttuuden ja kotoisuuden tunteen,
niin sanotun kotiseututunteen”.

Sulevi Riukulehto & Timo Suutari 2016

”Kotiseututyö on (oman)
asuinpaikan kehittämistä,
elävöittämistä ja ymmärtämistä
sekä hyvän elinympäristön ja
siihen liittyvän ymmärryksen
jatkuvuuden mahdollistamista”

Suomen Kotiseutuliitto

A photograph of a dirt path in a forest. The path is crowded with people, some standing and some on bicycles. In the foreground on the right, a person wearing a red shirt, blue backpack, and a yellow and black helmet is leaning over their bicycle. The path leads into the distance, where more people are visible. The trees are lush and green, and the scene is brightly lit.

**Ei palaakaan enää
Keskuspuistosta**

#keskuspuistonpuolesta

A stylized green map of Finland serves as a background. Overlaid on the map is a heart shape and several leaf shapes, all in a slightly darker shade of green than the map itself.

Kotiseutuliitto

on kaikkien kotiseututyötä tekevien ja kotiseutua arvostavien yhdistysten ja kuntien keskusjärjestö & **Suomen suurin kulttuurialan kansalaisjärjestö.**

Jäseninä on yli 740 yhdistystä, yli 100 kuntaa, maakuntien liitot ja monia valtakunnallisia järjestöjä.

Kotiseutuliiton
tarkoituksena on
kotiseututyön
keskusjärjestönä,
kansalais-
järjestönä ja
valtakunnallisena
edunvalvojana:

1. vahvistaa kotiseututietoisuutta,
2. edistää moniarvoista kansallista kulttuuria ja sen arvostusta paikallisten ja alueellisten piirteiden pohjalta,
3. kehittää monimuotoista kotiseutu- ja kulttuuriperintötyötä kaupungeissa, kunnissa ja maakunnissa,
4. tukea paikallista ja alueellista omatoimisuutta ja kotiseutuhenkeä sekä
5. toimia ja vaikuttaa kotiseututyön tavoitteiden toteuttamiseksi yhteiskunnan päätöksenteossa.

Suomen Kotiseutuliiton yhteisöjäsenet

Tilanne tammikuussa 2020: noin 870 jäsenyhteisöä, joista paikallisyhdistyksiä noin 750

kotiseutu-, kylä- ja kaupunginosa- yhdistykset 397	aluejärjestöt 8 joiden kautta 234 yhdistysjäsentä	kunnat 102	maakuntien liitot 18
tieteelliset seurat ja säätiöt 15	muut alueelliset kotiseutujärjestöt 6	valtakunnalliset järjestöt ja Suomen Kuntaliitto 12	muut toimijat: museot, yritykset kulttuuriyhdistykset 60

SEURANTALOJEN KORJAUSAVUSTUS

- Harkinnanvarainen valtionavustus, jaettu vuodesta 1978
- Vuosittain jaetaan noin 1,7 miljoonaa euroa
- Avustusta saanut yli 1900 taloa, yhteensä yli 57 milj. euroa
- OKM delegoinut kokonaan Kotiseutuliiton hoidettavaksi 2004
- Seuratalojen neuvottelukunta: keskusjärjestöt sekä OKM, YM, Museovirasto ja Kuntaliitto

KORJAUSAVUSTUSTEN TAVOITTEET

- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan **rakennusperinnön** vaaliminen
- Seuratalojen **kunnossapito** sekä **toimintaedellytysten** parantaminen
- Kaikille **avoimien kokoontumis- ja kulttuuritilojen** säilyttäminen
- **Talkooperinteen** ylläpitäminen paikallisyhteisön voimavarana

Paikallismuseoahoitajan koulutuskierros 2018-2019

- Joka maakunnassa, yhteistyö kaikkien maakuntamuseoiden kanssa
- **Yli 150 paikallismuseota osallistui, yli 200 osaajaa koulutettiin**
- Rahoittajat: Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kotiseutuliitto
- Kukin koulutus kesti kolme päivää
- Koulutuksen aikana tarjottiin oppia kokoelmien hoidosta, näyttelyiden rakentamisesta, yleisötyöstä ja markkinoinnista
- Lähes tuhannessa paikallismuseossamme vierailee vuosittain noin miljoona kävijää.

Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina

- Selvitimme, kuinka yhdistykset ovat mukana tekemässä tulevaisuuden sivistyskuntien kulttuuripalveluita
- Selvitimme, mitä yhteistyön malleja jo on, mitkä toimivat ja missä
- Julkaisimme verkko-oppaan helposti käyttöön otettavista malleista
- Malleja jalkautettiin eri puolilla Suomen vuonna 2019: **mukana 32 kuntaa, 2 maakunnan liittoa, 123 yhdistystä, 205 henkilöä**
- Rahoittajat: Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kotiseutuliitto

Kaikilla on oikeus kotiseutuun 2019-2021

- Kohtaamisia ja vuoropuhelua paikalliskulttuurin äärelle
- Luomme yhdessä kotiseututoimijoiden ja uusien asukkaiden kanssa **asukaslähtöisen kotoutumisen mallin**
- Kotiseutu ja kotiseututyö kaikessa moninaisuudessaan yhdistää ihmisiä
- Uusilla ja vanhoilla asukkailla, tulivat he mistä päin maailmaa tahansa, on ainakin yksi yhdistävä asia: nykyinen kotiseutu.
- Hanke toteutetaan ensin Espoossa, pyrkimys valtakunnalliseen malliin
- Rahoittajat: Opetushallitus ja Suomen Kotiseutuliitto

Mestarit ja kisällit 2018-2020

- Idea: Lapset ja seniorit kohtaavat monimuotoisen suomalaisen kulttuuriperinnön äärellä toinen toisiltaan oppien
- **Paikallisia** itseohjautuvia kotiseuturyhmiä: yhteistä tutustumista kotiseutuun ja kulttuuriperintöön ennen, nyt ja tulevaisuudessa
- Avainsanoja: Osallisuus, juurtuminen, arvostaminen
- Tavoite: laajentaa **sukupolvitoiminta** eri puolille Suomea ja vakiinnuttaa siitä uusi toimintamuoto kotiseututyölle.
- Hankkeen rahoittaja: Suomen Kulttuurirahasto.

Valtakunnalliset kotiseutupäivät joka vuosi

- Valtakunnalliset kotiseutupäivät on kotiseututyön vuotuinen päätapahtuma.
- Tarkoitus on kasvattaa kotiseututyön arvostusta ja esitellä järjestäjäaluetta.
- Päiviä on järjestetty vuodesta 1949 lähtien joka vuosi.
- Vuonna 2019 päivät vietettiin Tuusulassa
- Vuonna 2020 päivät vietetään Kokkolassa
- Vuonna 2021 päivät vietetään Oulussa

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Finlands Hembygdsförbund

Hallitusohjelma

- Hallitusohjelman mukaan ”elävä kulttuuri muodostaa sivistisyhteiskunnan itseisarvoisen perustan, vahvistaa demokratiaa ja sananvapautta” (luku 3.7.1).
- Kulttuuripolitiikan keinot ja toimenpiteet hallitusohjelmassa on koottu kahden tavoitteen alle:
 1. Luovien alojen työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.
 2. Kulttuuripalvelut ovat paremmin saavutettavissa ja kulttuurin toimintaedellytykset ovat vahvistuneet.

OKM: Kulttuuripolitiikan strategia 2025

- **Luova työ ja tuotanto**

Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset ovat parantuneet ja tuotannon ja jakelun muodot monipuolistuneet.

- **Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin**

Osallisuus kulttuuriin on lisääntynyt ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa ovat kaventuneet.

- **Kulttuurin perusta ja jatkuvuus**

Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen.

Kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen alueilla

- Kirjaukset kaikissa strategisissa maakunnallisissa asiakirjoissa, kulttuuriohjelmissa, hyvinvointikertomuksissa.
- Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen
 - valtakunnallinen [Taikusydän-verkosto](#) ja alueverkostot (9).
 - mukaan sote-rakenteisiin
- Taiteen ja kulttuurin aluekeskukset: [lastenkulttuuri](#) (32), [tanssi](#) (7), [elokuva](#) (11), [valokuva](#) (10).
- [Alueelliset vastuumuseot](#) (32): museotoiminnan edistämistehtävä, taidemuseotehtävä.
- Yleisten kirjastojen alueelliset kehittämistehtäviä hoitavat [kirjastot](#) (9).
- Taiteen edistämiskeskus: läsnäolo ja vaikuttavuus alueilla
 - [alueelliset taidetoimikunnat](#) (13): alueen apurahat ja palkinnot, lausunnot
 - läänintaiteilijat, muut asiantuntijat?

HTT, FM, Kulttuuripäällikkö
Tarja Hautamäki
tarja.hautamaki@obotnia.fi

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Finlands Hembygdsförbund